

STUDIETURS-DAGBOG – HOLD 10, 2017

Studieturen til London og dens forstæder er en væsentlig del af Masteruddannelsen i Socialt Entreprenørskab på Roskilde Universitet. Tre dage i november drager holdet afsted for at møde sociale entreprenører i deres lokalmiljø for at høre og lade sig inspirere af vigtige erfaringer med at skabe social innovation og bæredygtighed for de mest udsatte mennesker i London. Studieturen er også en anledning til at tage de reflekterende processer ud af klasselokalet og selvstudierne. Det er et retreat, hvor vi zoomer ind på Socialt Entreprenørskab 24/7. Der diskuteres og tænkes sammen med de andre på holdet. Tanker om social innovation, måling af social værdi, balancering af det kommercielle og det sociale, ens egen rolle som iværksætter og meget mere, bliver udvekslet. Turen rykker ved vores opfattelse af socialt entreprenørskab på et teoretisk og praktisk plan, men skaber også en helt ny optik for mange, der går med iværksætter og sociale entreprenante ambitioner af forskellig slags.

Jeg glæder mig allerede til næste år!

Katia Dupret, Studieleder

ONSDAG D. 1. NOVEMBER

AF CHARLIE, KATRINE OG ANNE

Tema for dagen: offentlig og mobiliseringsstøtte ift. social virksomhed og socialt entreprenørskab

BESØG PÅ SEUK (SOCIAL ENTERPRISE UNITED KINGDOM)

SEUK er en interesseorganisation (National Body), der rådgiver og støtter social økonomiske virksomheder og socialt entreprenante initiativer. Organisationen rådgiver og lobbyer overfor regering og gør opmærksom på hvad det vil sige at være en social virksomhed. Dens medlemmer er sociale og private virksomheder, velgørenhedsorganisationer og offentlige organisationer.

SEUK ligger på 1. sal i en gammel brandstation, The Brigade. SEUK er en medlemsorganisation med 1200 medlemmer. Der er 14 ansatte som arbejder med kommunikation/marketing

og forskellige erhvervsmæssige temaer, Eksempelvis hvordan man kan skabe mere velfærd for de penge, der er i spil, yder konsulentbistand til medlemmer, laver lobbyarbejde om socialøkonomiske virksomheder, samt medlemsarbejde. Virksomheden har lige haft 15 års fødselsdag.

Direktør **Charlie Wigglesworth** tog imod os på hans lille kontor, hvor der lige akkurat var en siddeplads til os alle rundt om skrivebordet.

SEUK blev skabt fordi der var behov for at give de socialøkonomiske virksomheder en stemme i forhold til Regeringen. Der har været meget fokus på policy-making, og på at udvikle begreber og målemetoder, som svarer til dem man bruger i det offentlige, så man kan sammenligne tal og resultater. Målemetoderne har for eksempel gjort det muligt at sammenligne SØVs og små og mellemstore virksomheder.

Undersøgelser viser at SØVs er mere innovative, skaber flere arbejdspladser, har en højere grad af diversitet, og at der bliver flere og flere af dem.

Lobbyisme for en bedre lovgivning

En af de helt store milepæle for SEUK har været vedtagelsen af *The Social Act* (2012), ifølge hvilken det offentlige (stat og kommuner) er forpligtede til at overveje, hvordan deres investeringer skaber størst mulig social værdi – eksempelvis ved at tilgodese lokal arbejdskraft, bruge lokale materialer m.m..

SEUK faciliterer processer, hvor man definerer, hvad der giver social værdi i en given kontekst, som eksempelvis hvordan social værdi skal skrives ind i en kontrakt om et nyt skolebyggeri.

Dir. Charlie oplever, at der generelt er en større opmærksomhed om social værdi, end der tidligere har været. Den økonomiske krise har skabt grobund for at gentænke, hvad business er, og hvordan business tidligere er blevet ledet. I slipstrømmen på krisen har flere større virksomheder indgået partnerskaber med SØVs, og SEUK faciliterer gerne disse processer.

Konkurrenceaspektet

For Dir. Charlie er der ingen tvivl om at SEs skal være konkurrencedygtige. Han opfordrer til, at SØVs fokuserer på høj kvalitet, hvilket retfærdiggør et højere prisniveau i forhold til de produkter, man laver eller services, som man tilbyder.

I starten var der mange SEs der samarbejdede med den offentlige sektor især indenfor sundhed og transport. I dag er der stadig flere SEs som arbejder Business to Business.

“Every time you spend money, you are casting a vote for the kind of world you want.” (Anna Lappe skrevet i en ramme, som hang på Charlies kontor.)

Vigtige fokuspunkter for fremtiden

SEUK er ikke længere så fokuseret på policy-making og på forhold til regeringen. I dag er det vigtigere at skabe en generel opmærksomhed om SØVs og de muligheder, som de rummer.

Eksempelvis ved at lave *kampagnen Buy Social*. Man har også lavet en temadag om social værdi med over 100 arrangementer over hele UK.

Talantarbejde – at finde de ’rigtige’ personer, som vil arbejde med SØVs. Skabe en særlig identitet omkring det at arbejde i SØVs.

FROKOST PÅ THE BRIGADE

Med hver vores lille nål i frakkereverserne, hvor der stod 'Buy

Social', gik vi nedenunder for at spise frokost.

The Brigade er en social økonomisk virksomhed med et work-integration programme med fokus på at hjælpe hjemløse med at udvikle kompetencer og motivation i arbejdslivet. Vi blev vist ind i den meget stilige restaurant med fotografier på væggene af dem, der har arbejdet i restauranten. Vi fik en meget fin betjening af en ung pige, som havde været igennem et træningsforløb i restauranten og bagefter fået tilbudt et job på stedet. Gulerodssuppen kan varmt anbefales – og de laver også dejlig kaffe.

BROMLEY BY BOW CENTER

Bromley by Bow er et innovativt sundheds- og kulturcenter, som har eksisteret siden 1980'erne. Det er en lille grøn oase i øst London, i et fattigt område med mange socioøkonomiske problemer. Der arbejdes med familiestøtte, unge menneskers kompetenceudvikling, holistisk

sundhedsforståelse, jobsøgning, kunst og selvtillid.

Da vi var kommet i god tid, kunne vi lige nå en kop kaffe, en øl (vi kan varmt anbefale deres Ginger Beer uden alkohol) eller et stykke kage i caféen, som drives af organisation med et work-integration programme. Herefter blev vi vist ind i et mødelokale hvor Dan Hopewell, Director of Knowledge and Innovation og Rachel Smith, Programme Cordinator, fortalte om historien bag centret.

Bromley By Bow rummer i sig selv en kritik af de almindelige sundhedscentre, og den måde man generelt arbejder med sundhed på. For Bromley By Bow er sundhed et spørgsmål om social ulighed. Den grundlæggende tanke er, at sundhed skal forstås i et bredt perspektiv, og at det på alle måder handler om at forhindre, at folk bliver syge. Deres ideologi bygger på forestillingen om, at den bedste måde at holde mennesker raske på, er ved at arbejde med dem i deres eget miljø. Derfor har de også lægeklinikker på centret, så der er nem adgang til behandling for centrets brugere.

De grundlæggende værdier er:

- Be compassionate

- Be a friend
- Have fun
- Assume it is possible

Centrets økonomi

80 % af indtægterne kommer fra regeringen og kommunen mens resten kommer fra investorer, eksempelvis firmaer, der investerer i centret i henhold til deres CSR-strategi. Dan Hopewell gav udtryk for, at der er mange udfordringer med at rejse midler til at køre og udvikle centret.

Rachel viste os rundt i området, hvor vi kunne se hvordan der arbejdes med kunst på centret, og hvordan kunsten er synlig og integreret i bygningerne og de grønne områder.

Fokus i fremtiden

Bromley by Bow er indgået et samarbejde med et forskningshold, som gennem interventioner med staben er med til at skabe en kultur for læring.

SOCIAL BUSINESS IN EAST LONDON

Bromley by Bow huser også andre initiativer. Blandt andet inkubatorforløb for sociale startups. Alan Woolston, Programme Manager og manager Kim, fortalte om deres program. Hvert forår resulterer deres annoncering i omkring 500 interesse-tilkendegivelser, igennem en udskillelsesproces og omfattende dialog med de seriøse ansøgere ender de ud med 10 virksomhedsidéer som på sigt kan have potentiale til at udvikle sig til bæredygtige virksomheder. Disse 10 får mulighed for at deltage i et opkvalificerende forløb, hvorefter man udskiller 5-6 projekter som får 17.000 £ til udviklingen af deres social økonomiske virksomhed. 70 virksomheder har været igennem dette forløb, hvilket har skabt omkring 370 arbejdspladser gennem tiden.

En af sidste års vindere, 24-årige Josh Babarine, fortalte om sin SØV *Cracked-it*, der tilbyder hurtig reparation af smartphones. Josh fortalte, at der bliver ødelagt en smartphone hver 2. sekund på verdensplan, så han vurderer, at der er et stort behov for den slags ydelser, som virksomheden tilbyder.

Johs ansætter unge kriminelle eller som er i risiko for at blive kriminelle, som bliver oplært i reparation af smartphones. Ud over den økonomiske støtte, modtager Johs professionel sparring og støtte til ledelsen, organisering, skatteforhold mv. til hans virksomhed. Han kan selv vælge om præmien skal tilbagebetales, når overskuddet i virksomheden kan tillade

det. Josh gav et godt indblik en ildsjæls verden og i udfordringer ved at være en SØV.

Hvad gjorde mest indtryk?

- Måske Johs' fortælling og hans kommentar: 'SEs exist because we live in broken systems!' Den kan vi godt lige tænke over...
- De positive værdier som Bromley by Bow arbejder efter – de bygger på et menneskesyn der giver håb i en tid med skepsis, fjendtlighed og eksklusion
- Kirken i Bromley By Bow – som bruges til mange forskellige formål. Et potentiale der kunne udløses i en dansk kontekst.
- The Social Act – en lignende lov kunne vi også godt bruge her i Danmark
- Er der meget mere fokus på sociale værdier i England end i Danmark?
- Vigtigheden af en stærk brancheforening der kan arbejde strategisk på det politiske niveau, er så utrolig en vigtig kapacitet for at skabe massiv social værdi. Hvordan kan vi tage ved lære af dette i DK?
- Overraskelse over at SEUK er så meget i overskud af vigtigt arbejde at de nu kan have fokus på at få dygtige mennesker og faglige kompetencer rekrutteret ind i branchen. Ligeledes et vigtigt arbejde, at de har fokus på branchens ry og status, samt respekt for at dette er medvirkende til at kunne rekruttere menneskelig kapacitet, der ikke har sin normale gang i branchen, herunder dygtige businessmennesker. Igen, hvordan kan dette tages med ind i DK rammer?
- Forskellen fra DK til UK hvad angår CIC og SØVs vigtigste samarbejdspartnere. I DK er samarbejdet mellem SØV oftest stærkes til det offentlige (også

økonomisk), hvor man i UK har et stærkere bånd til NGOer (herunder også kirken) og det private erhvervsliv. En væsentlig forskel. Men spændende hvad denne forskel har betydning for dels en social entreprenørs kompetencer og fokus, men også for hvordan denne forskel evt. opleves på det organisatoriske niveau, herunder ledelse og evt. demokratisk styrkelse af borgerens/brugerens demokratiske kompetencer.

TORSDAG DEN 2. NOVEMBER

Af IDA OG IDA

Tema for dagen: Organisering af social forandring (forbedring af liv) gennem samarbejde med meget diverse lokalsamfund.

Turen går til *Britannia Village, East Ham, Newham, London*, et udsat boligområde i den østlige del af London. Her blev vi vist rundt af præsten David Mann, som har været med til at starte Britannia Village Hall (BVH). BVH er et forsamlingshus (community centre) for områdets beboere, som har aktiviteter for børn og

voksne i alle aldre. En af de ting vi bemærkede i var, at de aktiviteter de udbød, primært lignede, hvad vi ser i Danmark, tilbud til mødre og deres børn, børn og ungearbejde osv. Men at det der adskilte sig var, at de havde haft gode erfaringer med at være et multireligiøst centrum, der også havde åbne døre for religiøse arrangementer.

David er en ægte iværksætter/ildsjæl, som har en finger med i alt. Det er tydeligt, at der er et stærkt netværk blandt de professionelle, og som en del af vores tur, besøgte vi også kvarterets Primary School. Skolen har elever med 56 nationaliteter, og børn fra 4 år op til 6. klasse.

Vi bliver vist rundt af skolelederen Linda May, der på 12. år har vendt skolens ry, fra at være en skole med ringe elevresultater til at være en skole, som ligger rangeret i top 4 i England.

Det er tydeligt, at skolelederen har en meget struktureret og topstyret ledelsesform. En del af hendes strategi er at indføre unge lærerteams. Hun hyrer lærere allerede inden de er færdiguddannede, og tager kun de allerbedste. De arbejder i teams med en erfaren teamleder og en nyuddannet og en mellem-erfaren ung lærer i samme team. Brugen af nyuddannede kan medvirke til at holde udgifterne nede og dermed give flere lærerressourcer.

Vi får lov til at overvære børnenes undervisning. Skolen bruger Singapore modellen til matematikundervisning. Det betyder bl.a. samarbejde to og to, samt stram tidsstyring, når de sætter en opgave i gang. Skolen har stort fokus på forskellige kunstformer, b.l.a. musik og dans. I ugentlige fællessessioner, bliver særligt dygtige elever belønnet. Skolen bærer præg af at have en visuel tydelig udtryksform. Skolens værdier og forskellige af børnenes projekter hænger rundt omkring på gangene.

David håber at et fremtidigt byggeprojekt i nærheden kan kombinere en stiftelse af en ny skole med et community center, så lokalerne kunne bruges til socialt arbejde, når skolen var lukket. Så vil man også kunne koble det sociale arbejde med

familierne endnu tættere med børnenes skolegang, og samtidig kunne bruge skolens faciliteter med fremtidige lokalebehov.

David viser os også et andet projekt for hjemløse, *The New Way Project*, hvor han som social entreprenør havde været med til at skabe husly for hjemløse i vintermånederne, i kraft af støtte fra flere forskellige kirkelige organisationer, der stiller deres kirkerum til rådighed for de hjemløse. David og hans folk stiller med en gruppe af frivillige der støtter op om de hjemløse. Super spændende rotationsmodel.

Som lille intermezzo tager Roger Spear os igennem en introduktion til den engelske diskurs om hvordan man måler og monitorerer social virksomhed og

social entreprenørskab i England, fx ved brug af SROI.

BIKEWORKS

Turen går videre til Bikeworks en social virksomhed Jim Blakemore stifter i 2006.

Bikeworks er en socialøkonomisk cykelbutik i Tower Hamlets i det østlige London. I butikken reparerer de cykler og giver undervisning i reparation samt cykeltræning til børn, unge, voksne og folk med handicap.

Jim skabte i sin tid Bikeworks, fordi han tror på, at cyklen har potentialet til at ændre folks liv i en positiv retning. Også,

og måske især, hvis man kommer fra et belastet område, hvor de færreste børn går eller cykler til skole.

Udgangspunktet for opstart af butikken i 2006 var en business case, der sikrede midler til at starte forskellige aktiviteter op, der havde til formål at støtte folk og styrke mulighederne i lokalsamfundet med cyklen som udgangspunkt.

De forskellige aktiviteter hos Bikeworks i dag er: *reparation og genbrug, cykeltræning* – bl.a. *All Ability Cycling*, hvor folk med forskellige forudsætninger cykler sammen, *kurser i reparation* med fokus på at hjælpe arbejdsløse ind på arbejdsmarkedet, samt *Teambuilding* aktiviteter.

Jim og Bikeworks er meget dedikerede omkring at skabe sociale forandringer. Bikeworks ønsker at skabe en mere mangfoldig cykelkultur i lokalområdet og i London, de fokuserer på at oplære folk i reparation af cykler og som noget af det seneste vil de gerne støtte virksomheder i at tænke socialt.

Aktiviteternes sociale sigte er, at ved at støtte folk i at prøve nye ting, være mere selvstændige og tro på sig selv, ændrer man mere en dét. Filosofien, som Jim beskriver det, er, at når man ændrer folks opfattelse, får dem til at cykle og giver dem flere kvalifikationer, så gør man dem gladere og sundere og letter potentielt deres vej ind på arbejdsmarkedet. Samtidig gør aktiviteterne London til en sundere by at bo i.

Lederskab, socialt formål og forretning i en voksende Community Interest Company (CIC)

Det var i tankevækkende at høre og opleve, hvordan Jim selv har undergået en udvikling i årene med BikeWorks. Fra at være den insisterende iværksætter

med tusindvis af ideer, der alle skulle prøves af på samme tid og med et kæmpe drive til at føre tingene ud i livet på trods af alle mulige slags modstand, er han nu i langt højere grad en lidt skarpere fokuseret forretningsmand, der vælger til og fra i shoppens aktiviteter i samråd med bestyrelsen - også for at passe på sig selv.

FREDAG 3.NOVEMBER

AF STIG OG FLEMMING

Dagens tema: et socialt kooperativ for integrering af kvinders arbejde i et multikulturelt lokalsamfund, med fokus på organisering og ledelsespraksis.

Account3, er et kooperativ der beskæftiger sig med forskellige tiltag, primært rettet imod kvinder med forskellige kulturelle baggrunde. Da vi kom ind i account3 blev vi modtaget ved receptionen og vi blev anvist et mødelokale. Huset bærer præg af, at der foregår mange forskellige aktiviteter. Mange steder sidder folk og arbejder med at lave ansøgninger mm. Der er en stue hvor børn og forældre holder legestue. Der er møder mellem professionelle og borgere i gang i korridorerne mm. Alt i alt et hus som summer af aktiviteter.

Vi mødtes med Cherifa Atoussic som fortæller om husets 25 årige historie samt om de aktiviteter de har gang i nu. Huset ligger på Bethnal Green i det østlige London, et kvarter der også er præget af mange forskellige kulturer og immigrationsbølger igennem tiden. For at få folk til at mødes på kryds og tværs af forskellige kulturer samt skabe et sted med stor grad af tillid og mulighed for støtte, tog tre kvinder for 25 år siden initiativ til at starte account3. Huset har siden udviklet sig meget og har nu 28 ansatte samt en lang række frivillige.

Organisatorisk fortsætter huset som et Kooperativ med kollektiv ledelse, hvor man gennem en toårig aktiv deltagelse i husets aktiviteter kan vælges ind i den kollektive ledelse.

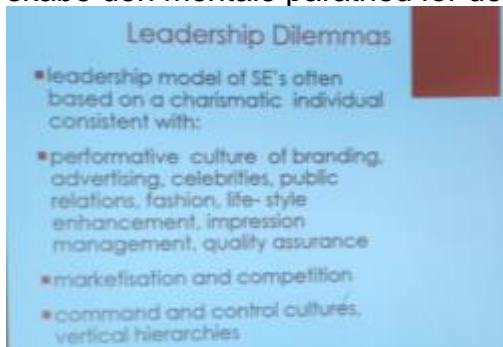
Huset byder ind på kontrakter med de lokale myndigheder, blandt andet indsatser vedrørende børn, job, uddannelse, ensomhed, rådgivning mm. Herudover er der aktiviteter som dans, sang og trommespil for også at skabe en mere uformel tilgang. Account3 uddanner borgere i at tale deres egen sag og er med til at skabe omfattende forskningsbaserede data omkring forhold i deres eget kvarter.

En af de ting som truer Account3s arbejde og eksistensgrundlag er at

lokalområdet er præget af gentrificering. Huslejerne stiger, og det bliver stadig sværere at bibeholde den centrale placering - indtil videre er det dog lykkedes.

Som afslutning på de intensive faglige program, fortæller Professor Lynn Froggett om lederskab, og bæredygtighed med afsæt sin undersøgelse vedr. Bromley-by-Bow-Centre. I lyset af vores tidligere besøg var det interessant at få nogle vinkler omkring de organisatoriske og ledelsesmæssige perspektiver på centret. Hun kunne blandt andet tilføje nogle spændende betragtninger vedr. centrets brug af kunst, deres udvidede forståelse og tilgang til sundhed/helbred samt deres høje tolerance af fejl. På det ledelsesmæssige plan, havde hun nogle interessante betragtninger om "containment" som ledelsesmæssigt redskab til at imødekomme konstante forandringer og skabe den mentale parathed for det.

GODE RÅD TIL DET NÆSTE HOLD MSE'ERE

- Tag med på den studietur! Det er en unik mulighed for at se nogle spændende projekter og for at reflektere over, vi har oplevet sammen – det er måde at blive flyttet på! og turen er rigtig godt planlagt.
- Bo sammen! Vi boede på airbnb og haft det rigtig sjovt og hyggeligt! En super måde at lære hinanden nærmere at kende på.
- Tag noter undervejs! I løbet af de mange oplæg er det svært at holde rede i, hvem der sagde hvad. Eller overhovedet huske hvad der blev sagt.
- Husk at se jer for... Cyklerne kommer hurtig og fra den "forkerte" side (venstre kørsel)
- Skab tid hvor I kan reflektere og diskutere sammen, således du ikke kommer hjem med det største hoved, der ikke kan indgå i familie/arbejde grundet manglende nærvær 😊
- Tag kun et par sko med. De bedste du har. Der bliver ikke tid til stiletter.

